

T.C.
BERLİN BÜYÜKELÇİLİĞİ
Berlin Ticaret Müşavirliği

Sayı : E-40253150-557.02.03-00076259591
Konu : Almanya Tedarik Zinciri Yasası

05.07.2022

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : İthalat Genel Müdürlüğünün 27.06.2022 tarihli ve E-40651288-519-00075936117 sayılı yazısı.

İlgi'de kayıtlı yazılarında, Almanya Tedarik Zinciri Yasası'nın 3.000 ve daha fazla işçisi bulunan firmalar için 01/01/2023 tarihinden itibaren, 1.000 ve daha fazla işçisi bulunan firmalar için 01/01/2024 tarihinden itibaren uygulanmak üzere 11/06/2021 tarihinde Parlamento'da kabul edildiği belirtilerek konuya ilişkin ayrıntılı bilgi verilmesi talep edilmektedir.

Yoksul ülkelerde devam eden çocuk işçiliği ve ağır çalışma şartları sebebiyle Tedarik Zinciri Özen Yükümlülüğü Yasası (ya da Tedarik Zincirlerinde Firma Sorumluluğu Yasası da denebilir) taslağı düzenlenmesi hususunda varılan mutabakat çerçevesinde, Federal Hükümet tarafından hazırlanan yasa tasarısı 11 Haziran 2021 tarihinde Federal Meclis tarafından onaylanmış ve 25 Haziran 2021 tarihinde de Federal Konsey tarafından kabul edilmiştir. Bu çerçevede, 16 Temmuz 2021 tarihinde Alman Federal Cumhurbaşkanı'nın imzasını müteakip 22 Temmuz 2021 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan ve kısaca Tedarik Zinciri Yasası olarak bilinen mevzuata uyum sağlanması için firmalara süre tanınmış olup, yasa 1 Ocak 2023 tarihi itibarıyla yürürlüğe girecektir.

Bahse konu yasa özetle,

1. Genel hükümler (uygulama alanı, tanımlar)
2. Özen sorumlulukları (itina sorumlulukları, risk yönetimi, risk analizi, önleyici tedbirler, iyileştirici faaliyet, itiraz/şikayet usulü, direkt olmayan tedarikçi; yönetmelik yetkilendirmesi, dokümantasyon ve raporlama zorunluluğu)
3. Hukuk Yargılaması (dava açmak için özel ehliyet)
4. Kontrol ve Uygulama (raporun sunulması, raporun incelenmesi ve kanuni belgelerin tevdi yetkisi, yetkililerin aksiyonları ve kanuni belgelerin tevdi, talimatlar ve önlemler, erişim hakları, bilgi ve feragat evraklarını sağlama yükümlülüğü, müsamaha ve işbirliği yükümlülüğü, yetkili makam, bildirimler, hesap raporları)
5. Kamu ihaleleri (kamu ihalelerinden dışlanma)
6. Mali ve idari ceza (mali ceza, idari para cezası düzenlemeleri)

bölmelerinden oluşmaktadır.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 2AB4B637-ECF8-4CD2-814C-3B8951D17168

Adres: Söğütözü Mah. 2176. Sok. Çankaya Ankara
Telefon No: 9322 Faks No: 3122128906
e-Posta: bbersergil@ekonomi.gov.tr
İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr
KEP Adresi:

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:
BERRAK BİLGİN BEŞERGİL
Ticaret Müşaviri
Telefon No: 9322

Anılan yasanın yürürlüğe girmesi ile birlikte, küresel tedarik zincirlerinde insan haklarının korunması hedeflenmektedir. Çocuk işçiliğinin ve zorla çalıştırmanın yasaklanması gibi temel insan hakları standartlarının uygulanması büyük önem arz etmektedir. Bu minvalde, Alman firmalarının kendi tedarik zincirlerine ve bu kapsamda insan haklarına uyulup uyulmadığına ilişkin sorumluluk üstlenmeleri ve çalışan haklarının korunmasına yönelik özen göstermeleri zorunlu olacaktır.

Buna göre, uluslararası alanda faaliyet gösteren ve yurt dışından ürün veya malzeme satın alan tüm büyük şirketler Tedarik Zinciri Yasasından etkilenecek olup, 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren 3.000'den fazla çalışanı olan ve 1 Ocak 2024 tarihinden itibaren ise 1.000'den fazla çalışanı olan firmaların, anılan yasaya uyması planlanmaktadır. Bu çerçevede, yasaya uygun bir çalışma biçimi geliştirilmesini teminen firmalara yaklaşık 2 ila 3 yıla yakın bir süre tanınmış olup yapılan hesaplamalara göre 2023 yılında yaklaşık 900 firma ve 2024 yılında da yaklaşık 4.800 firma anılan yasadaki etkilenecektir.

Bununla birlikte, yasaya uyulup uyulmadığı Federal Ekonomi ve İhracat Denetim Kurumu (BAFA) ve yerleşik bir otorite tarafından kontrol edilecektir. İlgili kontroller şirket raporları ve intikal eden şikâyetler çerçevesinde gerçekleştirilecektir. Yasaya aykırı bir durumun oluşması halinde, yasa kapsamında olan firmalardan sorunun çözümü veya asgari düzeye indirilmesi talep edilebilecektir. Firmaların kanundan kaynaklanan sorumluluklarını yerine getirmemeleri durumunda ise para cezası ve/veya üç yıl boyunca kamu ihalelerine katılmama şeklinde yaptırımlar devreye girebilecektir.

Diğer taraftan, tedarik zincirinde yer alan firmalarda yoğun bir şekilde insan haklarına aykırı uygulamaların olduğunun tespiti halinde, yasa kapsamında olan firmalara belirli bir süre verilerek söz konusu uygulamaların ortadan kaldırılmasına yönelik olarak önlemlerin uygulanması talep edilebilecek, ancak alınan önlemlerin etkisiz kalması durumunda ise resmi makamlar tarafından yasa kapsamındaki firmalara tedarikçilerini değiştirmesi teklif edilebilecektir. Ancak, bu uygulamanın son çözüm olarak değerlendirileceği açıklanmıştır.

Bu çerçevede, söz konusu bilgi ve değerlendirme daha evvel Müşavirlik Bilgi Sistemine yüklenmişti. Bu kez Alman resmi makamları tarafından hazırlanan soru-cevap metninin örnekleri ile anılan yasanın gayri-resmi İngilizce tercümesi yazımız ekinde sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

BERRAK BİLGEN BEŞERGİL
Ticaret Müşaviri

Ekler:

- 1- Soru-Cevap Metni
- 2- Soru-Cevap Metni
- 3- Gayri-resmi İngilizce Tercüme

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 2AB4B637-ECF8-4CD2-814C-3B8951D17168

Adres: Söğütözü Mah. 2176. Sok. Çankaya Ankara

Telefon No: 9322 Faks No: 3122128906

e-Posta: bbesergil@ekonomi.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için: BERRAK BİLGEN BEŞERGİL

Ticaret Müşaviri

Telefon No: 9322

Dağıtım:
İthalat Genel Müdürlüğüne
İhracat Genel Müdürlüğüne
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğüne
Uluslararası Hizmet Ticareti Genel Müdürlüğüne
Ticaret Araştırmaları ve Risk Değerlendirme Genel Müdürlüğüne

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 2AB4B637-ECF8-4CD2-814C-3B8951D17168

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Söğütözü Mah. 2176. Sok. Çankaya Ankara

Telefon No: 9322 Faks No: 3122128906

e-Posta: bbesergil@ekonomi.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

Ayrıntılı bilgi için:

BERRAK BİLGİN BEŞERGİL

Ticaret Müşaviri

Telefon No: 9322

T.C.
BERLİN BÜYÜKELÇİLİĞİ
Berlin Ticaret Müşavirliği

Sayı : E-40253150-557.99-00083071334
Konu : Alman Tedarik Zinciri Yasası

23.02.2023

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : 05.07.2022 tarihli ve E-40253150-557.02.03-00076259591 sayılı yazımız.

Malumları olduğu üzere, Alman Tedarik Zinciri Yasası, 3.000'den fazla çalışanı olan Alman firmaları bakımından 1 Ocak 2023 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş olup, 1.000'den fazla çalışanı olan Alman firmaları açısından da mezkur yasanın 1 Ocak 2024 tarihinden itibaren de yürürlüğe girmesi kararlaştırılmıştır. Konuya ilişkin olarak, Alman Dışişleri Bakanlığı tarafından 16 Şubat 2023 tarihinde Alman Tedarik Zinciri Yasası'nın getirdiği zorluklar ve imkanların anlatıldığı bir toplantı düzenlenmiştir.

Söz konusu toplantıda özetle,

“BM İş Dünyası ve İnsan Haklarına dair Rehber İlkeleri” ile “OECD Çokuluslu İşletmeler Genel İlkeleri”nin somutlaştırıldığı,

Politik açıdan istikrarsız bölgelerde zorla çalıştırma ve diğer insan hakları ihlallerine ilişkin düzenlemeleri içeren “AB Çatışmalı Bölgeler Madenleri Düzenlemesi”nin anılan ilkelerin yansımaları olarak 2021 yılında yürürlüğe girdiği,

“AB Kurumsal Sürdürülebilirlik Durum Tespiti Yönergesi” ile “BM - Anlaşmaların Bağlayıcılığı Süreci”ne ilişkin görüşmelerin devam ettiği, ifade edilmiştir.

Toplantıda devamla, Alman Tedarik Zinciri Yasasının uluslararası çalışmalara ulusal bağlayıcılık kazandırması bakımından önemine değinilmiş, Alman firmalara pek çok yükümlülük ve sorumluluk yüklendiği bildirilmiştir. Mezkur Yasa gereğince Alman firmaların yasaya uymadığı tespit edilen tedarikçilerine karşı önleyici tedbirleri alma yükümlülüklerinin de bulunduğu vurgulanmıştır. Bu kapsamda, Alman firmalarının ihracatçılarımızla olan iş ilişkilerinde anılan yasa yükümlülüklerini muhakkak vurgulayacakları, firmalarımızın insan hakları ya da işçi çalıştırma ihlalleri yapıp yapmadıklarının yanı sıra çevresel mevzuat ve düzenlemelere uyup uymadıklarının inceleneceği görülmektedir. Yasa gereği her ne kadar ilk etapta büyük Alman firmalarının sorumluluğu bulursa da, bunun zaman içerisinde tüm Alman firmalarının yükümlülüğü haline geleceği ve Almanya'ya ürün tedarik eden bütün ihracatçılarımızı doğrudan etkileyeceği anlaşılmaktadır.

Bu kapsamda, Alman firmalarının yasal yükümlülüklerinin yerine getirilmesini teminen akredite edilmiş (muhtemelen yabancı) kuruluşların firmalarımızı birebir yerinde inceleme ve değerlendirme süreçlerine tabi tutmayı talep edebileceği görülmektedir. Söz konusu akredite kuruluşların hizmet bedellerinin Alman firmaları mı yoksa bizim firmalarımız tarafından mı karşılanacağı hususu ise bu aşamada belirsizlik arz etmektedir. Öte yandan, zaman ilerledikçe Alman firmalarının pazara yeni girmek

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: EEFDB167-103C-4DB5-9C85-B8D58961B2B8

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Söğütözü Mah. 2176. Sok. Çankaya Ankara

Telefon No: 9322 Faks No: 3122128906

e-Posta: bbesergil@ekonomi.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

Ayrıntılı bilgi için:

BERRAK BİLGİN BEŞERGİL

Ticaret Müşaviri

Telefon No: 9322

isteyecek firmalarımıza bu durumu şart koşarak konunun ihracatçımız açısından ekstra maliyet yaratmasının kaçınılmaz olacağı değerlendirilmektedir.

Konuya ilişkin bir başka belirsizliğin de, süreçte anlaşmazlık yaşayabilecek ihracatçılarımızın hukuki danışmanlık ya da avukatlık hizmeti alması aşamasında ortaya çıkabileceği değerlendirilmektedir. Bu minvalde, Alman firmalarının tedarikçileriyle yasaya ilişkin sorun yaşaması durumunda sözleşmelerini uyarlama, karşılıklı iş ilişkilerini geçici bile olsa askıya almak, sözleşmelerini feshetmek, tedarikçileri kontrol altında tutmak, şikayet prosedürü oluşturmak gibi sorumlulukları bulunduğundan, konunun zaman zaman özel hukuk uyuşmazlığına dönüşmesi kaçınılmaz olabilecektir. Bu minvalde, sorun yaşayan (özellikle küçük ölçekteki) firmalarımızın söz konusu hizmetlerin maliyetine katlanma bakımından zorluklarla karşılaşabileceği değerlendirilmektedir.

Ayrıca, sürecin tamamını kapsamamakla birlikte, en azından sürecin bir parçası olarak bir Alman sertifikasyon firmasının aktif olarak faaliyet göstereceği, bu kapsamda tüm sektörlerde faaliyet gösteren ihracatçılarımız açısından daha fazla sertifika alma gereğinin ortaya çıkacağı müşahede edilmektedir. Bu anlamda, “Tedarikçi Denetimi Sertifikası (Supplier Audits)” hazırlanması dikkat çekicidir.

Anılan toplantı notu ve ekleri ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Abdullah SOYLU
Ticaret Müşaviri

Dağıtım:

Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğüne
İhracat Genel Müdürlüğüne
Uluslararası Hizmet Ticareti Genel Müdürlüğüne

Ek:

- 1- Toplantı Notu
- 2- Alman Tedarik Zinciri_Sunum 1
- 3- Alman Tedarik Zinciri_Sunum 2

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: EEFDB167-103C-4DB5-9C85-B8D58961B2B8

Adres: Söğütözü Mah. 2176. Sok. Çankaya Ankara
Telefon No: 9322 Faks No: 3122128906
e-Posta: bbesergil@ekonomi.gov.tr
İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr
KEP Adresi:

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:
BERRAK BİLGEN BEŞERGİL
Ticaret Müşaviri
Telefon No: 9322

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: EEFDB167-103C-4DB5-9C85-B8D58961B2B8

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Söğütözü Mah. 2176. Sok. Çankaya Ankara

Telefon No: 9322 Faks No: 3122128906

e-Posta: bbesergil@ekonomi.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

Ayrıntılı bilgi için:

BERRAK BİLGEN BEŞERGİL

Ticaret Müşaviri

Telefon No: 9322

